

Алън Нурс

През светлата страна

Когато пристигна в „Червения лъв“, Джеймс Барън не се зарадва, че има посетител. Тази вечер нямаше настроение за тайнствени истории – нито за големи, нито за малки – и предпочиташе да мисли за някои неотложни неща. Но какво да се прави – още преди да влезе, докато беше на улицата, портиерът му махна от входа:

– Хиляди извинения, господин Барън. Дойде един човек, но не пожела да се представи. Каза, че ще искате да го видите. Ще се върне към осем.

И сега Барън барабанеше с пръсти по масичката в тихото фоайе. В „Червения лъв“ уличната търговия не се поощряваше – не поставяха въпроса грубо, но и не правеха отстъпки: постоянните клиенти бяха малко на брой. Вдясно от Барън имаше група хора, които той познаваше бегло. Алпинисти от Андите, поне двама със сигурност бяха алпинисти. Там, до вратата, стоеше старият Балмър – човекът, съставил карта на първата експедиция до дъното на кратера Вулкан на Венера. Балмър му се усмихна и в отговор Барън му кимна. После се облегна назад и търпеливо взе да чака неканения гост, който искаше да отнеме от времето му, без да посочи съществени причини.

След малко един посивял дребен и жилест човечец прекоси салона и седна на масата му. Възрастта не се беше отпечатала на лицето му – можеше да е както на трийсет, така и на хиляда години, но изглеждаше уморен и имаше доста грозен вид. Кожата по страните и челото му беше разкривена и кафява, покрита с все още незаздравели рани.

Непознатият каза:

– Радвам се, че ме чакате. Чух, че искате да опитате щастието си със Светлата страна.

Един миг Барън гледа безмълвно човека. После отвърна хладно:

– Виждам, че сте успели да прочетете телевестите Истина е. Имаме намерение да прекосим Светлата страна.

– При перихелий¹?

– Естествено. Как иначе?

Известно време посивелият човек не реагира на думите на Барън, а само се взираше в лицето му. После бавно каза:

– Боя се, че няма да успеете.

– Мога ли да знам кой сте, ако нямате нищо против? – настойчиво го попита Барън.

– Казвам се Клани – отвърна непознатият.

---

1. Точка в орбитата на една планета, когато тя е най-близо до слънцето. – Б.пр.

Настъпи мълчание. После Барън се обади:

– Клани ли? Питър Клани?

– Точно така.

Зениците на Барън се разшириха от вълнение, всички следи от гняв го напуснаха.

– За бога, човече, къде се беше скрил досега? От месеци се мъчим да се свържем с тебе!

– Зная. Надявах се, че ще престанете да ме търсите и ще се откажете от цялата работа.

– Да престанем да те търсим ли? – И Барън се наведе над масата. – Приятелю, вече не се надявахме да те открием, но продължавахме да те търсим. Заповядай, пийни нещо. Толкова много неща можеш да ни кажеш!

Ръцете на Барън трепереха. Питър Клани поклати глава.

– Не мога да ви кажа нищо, което да ви се иска да чуете.

– Но това се налага. Ти си единственият човек на Земята, който е навлязъл в Светлата страна и е останал жив! Информацията излезе орязана в новините, вътре нямаше нищо. А на нас ни трябва подробности! Кога отказаха да ви служат приборите? Къде е имало грешка в пресмятанията? Кои са били слабите места? – И Барън посочи с пръст лицето на Клани: – Това например епителиома ли е? Защо? Какво се случи с предпазния ти шлем? С филтрите? Задължително е да знаем всичко това. Ако ни разкажеш, можем да успеем и там, където вие сте се провалили...

– Искате да знаете защо се провалихме, така ли? – попита Клани.

– Не само че искаме да го знаем, трябва да го знаем.

– Много е просто. Провалихме се, защото това не е възможно. Не можахме да го направим и вие също няма да можете. Нито едно човешко същество никога няма да успее да прекоси Светлата страна и да оцелее, дори ако опитите продължават векове наред.

– Глупости – прекъсна го Барън. – Ние ще успеем.

Клани сви рамене.

– Бях там. Зная какво говоря. Обвиняват и екипировката, и хората. Вярно, и в двете неща имаше недомислия, но ние просто не знаехме срещу какво се изправяме. Съсипа ни самата планета, планетата и Слънцето. Ако тръгнете, и вас ще съсипят.

– Никога – каза Барън.

– Изслушай ме.

И Питър Клани започна разказа си.

Откакто се помня, винаги ме е привличала Светлата страна. Трябва да съм бил десетина годишен, когато Уайът и Карпентър направиха последния опит. Мисля, че беше през 2082 година. Следях съобщенията за тях като триизмерен приключенски филм и сърцето ми щеше да се пръсне от мъка, когато двамата изчезнаха.

Сега знаем, че те са били безумци, че са тръгнали без подходяща екипировка, всъщност без да знаят каквото и да е за условията на терена, без всякакви карти – а така не можеш измина и двеста километра. Но на времето не го знаех и ми се видя страшна трагедия. След това започнах да следя проучванията на Сандърсън, който работеше на сяпо там при лабораторна обстановка и тогава се зарази окончателно, до смърт, от мисълта за Светлата страна.

Идеята за прекосването ѝ обаче дадох не аз, а Микута. Случайно да си се срещал с Том Микута? Не ми се вярва. Не, не беше японец. Беше от американо-полски произход. Имаше чин майор в Междупланетната служба и дълги години бе работил там, след което продължи да се нарича майор, макар че прекрати договора си с тях.

Още като военен кацал на Марс заедно с Армстронг, направили голяма част от първите карти и извършили проучвания за бъдещите колонисти. Най-напред се срещнах с него на Венера, пет години предприемахме заедно едни от най-тежките експедиции от времето на Мато Гросо. След това Том направи опит да проникне в кратера Вулкан, с което проби път на Балмър, който успя да го направи след няколко години.

Винаги бях харесвал Майора. Беше едър, тих и хладнокръвен, от ония хора, които винаги предвиждат нещата повече от другите и винаги знаят как да се справят с трудното положение. В тази игра участвуват прекалено много хора, които са само нерви и разчитат на късмета си, а не могат да разсъждават. Майора умееше и двете неща. При това излъчваше такова обаяние, че беше способен да тръгне с група диваци и да ги накара да работят като добре смазана машина в продължение на хиляди километри венерианска джунгла. Обичах го и му имах доверие.

Свърза се с мене в Ню Йорк и отначало се държеше съвсем нормално. Прекарахме вечерта тук, в „Червения лъв“, и си припомняхме старите времена. Разпери ми историята с Вулкан, каза, че е бил при Сандърсън в лабораторията му на Меркурий, че винаги предпочита нещо опасно пред това, да тъпче все на едно място, и чак накрая поиска да разбере

с какво съм се занимавал от Венера насам и какви са плановете ми.

– Никакви особени планове нямам – отговорих му аз. – Защо?

Той ме погледна:

– Колко тежиш, Питър?

Казах му, че тежа шейсет и пет килограма.

– Толкова много! – възкликна той. – Е, във всеки случай по тебе поне няма тлъстини. Как понасяш жегата?

– Знаеш как. Венера не приличаше на хладилник.

– Не, искам да кажа, истинската жега.

Тогава започнах да се досещам.

– Замислил си експедиция.

– Позна. При това необикновена. – И ми се ухили. – Може и да бъде опасна.

– Каква експедиция?

– Светлата страна на Меркурий – отвърна Майора.

Аз подсвирнах изумено.

– По време на афелий?

Майора отметна глава назад.

– Защо пък точно тогава? Какво ще се постигне в такова време? Шест хиляди и петстотин километра убийствена жега само за да може някой тъпак да се възползува от събраните данни и да ни вземе славата, като прекоси Светлата страна четирийсет дни по-късно, по време на перихелий, така ли? Не, много благодаря! Искам работата да бъде свършена без всякакви глупости. – И Майора развълнувано се наведе към мене. – Искам да направим експедицията по време на перихелий и да прекосим Светлата страна по повърхността. Успее ли човек да го постигне, значи е покорил Меркурий. А дотогава Меркурий ще си остане непокорен. Искам да го направя, но имам нужда от помощ.

Мислил си го бях хиляди пъти, но не ми достигаше смелост да си го представя. Никой не се осмеляваше да си го представи след изчезването на Уайът и Карпентър. Меркурий се завърта около оста си, като същевременно обикаля около Слънцето, а това означава, че Светлата страна е винаги обърната към Слънцето. При това положение в перихелий тя е най-горещото място в Слънчевата система – надминава я единствено повърхността на самото Слънце.

Такова пътуване би било ад. Единици бяха узнали точно какъв ад, но не се бяха завърнали, за да разкажат на останалите. Но каквото и ад да беше, мислех, че някой ден някой човек щеше да прекоси Светлата страна.

И исках да бъда заедно с него.

Ясно беше, че отправна точка трябваше да е Сумрачната лаборатория близо до северния полюс на Меркурий. Условията там не са кой знае какви: площадка за кацане на ракети, лабораторни и жилищни помещения дълбоко под повърхността за екипа на Сандърсън и кулата, в която се намира соларният телескоп, построен от Сандърсън преди десет години.

Естествено Сумрачната лаборатория не се интересуваше особено от Светлата страна – Сандърсън се занимаваше със Слънцето и се беше спрял на Меркурий като най-близкото дотам парче скала, на което да бъде обсерваторията му. При това беше избрал добро местоположение. Температурата на Светлата страна при перихелий стига до плюс 410 градуса, а на Тъмната страна е почти неизменна константа – минус 210 градуса. И в двата случая не би било възможно оцеляването на екип от хора, дори ако се построят трайни съоръжения. Но при колебанията на Меркурий между Светлата и Тъмната страна се образува сумрачна зона с температура, доближаваща се до температурите, при които оцеляването става възможно.

Сандърсън е построил лабораторията си недалече от полюса, където тази зона е широка около осем километра и температурните колебания са с отклонение десетина градуса. Соларният телескоп може да понесе такива разлики и екипът си осигурява добри условия да наблюдава Слънцето през седемдесетте от осемдесетте и осем дни, необходими за пълната обиколка на планетата.

Майора се настани в лабораторията, за да направи последни приготовления, и разчиташе, че Сандърсън може би ще разполага с повече сведения за Меркурий, както и за Слънцето.

Точно така излезе. Сандърсън смяташе, че сме се побъркали, и ни го каза направо, но въпреки това ни помогна, доколкото можа. Отдели цяла седмица, за да наставлява Джек Стоун, третия член на групата ни, пристигнал няколко дни преди нас с хранителните припаси и екипировката. Горкият Джек ни посрещна на космодрума, като едва се съдържаше да не крещи – толкова мрачна картина на Светлата страна му беше обрисувал Сандърсън.

Стоун беше младок, според мене сигурно нямаше двайсет и пет години, но понеже участвувал във Вулкан, помолил Майора да го вземе и на тази експедиция. Изпитвах странното чувство, че изследователската работа не привличаше кой знае колко Джек, но Микута му се виждаше бог и той го следваше по петите като кученце.

Това не ме засягаше, стига на Джак да му беше ясно защо го прави. Играта е такава, че не е прието да разпитваш хората защо участвуват – в противен случай те ужасно се притесняват и никой не е в състояние да ти даде смислен отговор. Както и да е, когато пристигнахме, Стоун беше взел за помощници трима души от лабораторията и запасите, както и екипировката, бяха подредени, готови за проверка и изпробване.

Веднага се заловихме за работа. Разполагахме с много пари – от дарения и дори от държавни субсидии, тъй като Майора се беше постарал за това, и екипировката ни беше нова и хубава. Микута лично бе правил поръчките и лично изпробва всичко, подпомогнат в голяма степен от Сандърсън. Имахме четири всъдехода, три от които с въздушна възглавница наместо колела и със специално вградени мотори, охлаждащи се с покачването на температурата, както и един всъдеход влекач, който да тегли натоварените платформи.

Майора ги огледа до най-малките подробности, като дете, попаднало в цирк. После попита:

– Да има някакви вести от Макайвърс?

– Кой е той? – полюбопитствува Стоун.

– Ще дойде с нас. Свестен човек. Там, на Земята, се слави като много добър алпинист.

След което Майора се обърна към мене:

– Сигурно си чувал за него.

Бях чувал много истории за Тед Макайвърс, затова не се радвах особено, че ще дойде с нас.

– Луда глава, нали?

– Може би. Но му върви и е опитен. Трудно е да се определи къде минава границата между безразсъдството и ловкостта. И от двете ще имаме нужда.

– Работил ли си някога с него?

– Не. Притеснява ли те това?

– Не особено. Но Светлата страна не е място, където да се разчита на късмет.

Майора се засмя.

– Струва ми се, че няма какво да се притесняваме за Макайвърс. Разбрахме се, когато му обяснявах за експедицията, пък и ще бъдем прекалено заети, за да имаме време за глупости. – И Майора отново се зае със списъка на провизиите. – А сега дайте да опишем и опаковаме всичко. Налага се да сведем нещата до минимум, пък и няма време. Сандърсън каза, че до три дни трябва да потеглим.

Два дни по-късно Макайвърс още не беше пристигнал. Майора не говори много по въпроса, но Стоун и аз започнахме да проявяваме раздразнението си. Целия втори ден изучавахме карти на Светлата страна, доколкото ги имаше. И най-добрите от тях бяха доста лоши, заснети от толкова далечно разстояние, че при копирането подробностите се бяха размазали. Личаха си само най-големите планински вериги, кратери, падини и нищо повече. Въпреки това можехме да ги използваме, за да планираме в общи линии маршрута си.

Бяхме се събрали около масата.

– Според Сандърсън тази планина като цяло е спокойна – каза Майора. – Но планините на юг и на запад може би са вулканични. Сеизмографските данни сочат, че в района има много активна дейност и нещата, се влошават с приближаването към екватора – има не само изригвания, но и разместване на пластове под повърхността.

Стоун кимна и се обади:

– Сандърсън ми каза, че вероятно и на повърхността непрекъснато има активни процеси.

Майора сви рамене.

– Е, няма съмнение, че опасностите дебнат. Обаче единственият начин, по който могат да се избегнат, е да минем през полюса, а така ще се забавим с дни, пък и няма гаранция, че на запад е по-спокойно. Все пак бихме могли да намалим опасността, ако открием проход в тази планинска верига и поемем право на изток...

Струваше ми се, че колкото по-дълго обсъждахме проблема, толкова повече се отдалечавахме от вземането на решение. Знаехме, че на Светлата страна има активни вулкани, вулкани имаше дори на Тъмната страна, макар че там активните процеси на повърхността бяха доста забавени и локализирани.

Но на Светлата страна съществуваха проблеми и с атмосферата. Имаше атмосфера, имаше и постоянен атмосферен поток от Светлата към Тъмната страна, но не беше много силен: по-леките газове бяха достигнали пределна скорост и бяха изчезнали от Светлата страна преди хиляди години, но оставаха въглеродният двуокис, азотът и следи от някои други по-тежки газове. Имаше и изобилие от серни пари, както и от серовъглерод и серен двуокис.

Въздушният поток се придвижваше към Тъмната страна, където се кондензираше и донасяше достатъчно вулканична пепел, за да може Сандърсън да вземе проби, по които да изчисли дълбочината и естеството на процесите по повърхността на Светлата страна. Номерът беше да

намерим проход, където, доколкото може, да избегнем разместването на пластове. Но и при последните анализи се оказа, че едва се докосваме до повърхността. Единственият начин да открием как стоят нещата можеше да стане само на място.

В края на третия ден Макайвърс долетя с товарна ракета от Венера. Закъснял с няколко часа за кораба, който бяхме взели ние с Майора, и се изхитрил да отиде до Венера с надеждата, че ще се прехвърли оттам. Не изглеждаше много притеснен от случилото се, сякаш това бе обичайният начин, по който вършеше нещата, и не можеше да разбере защо другите толкова се вълнуват.

Беше висок и строен човек с дълга къдрава коса, преждевременно побеляла, и с очи, по които си личеше, че е алпинист: полузатворени, сънливи и едва ли не лениви, те внезапно се оживяваха. Никога не стоеше на едно място – непрекъснато се движеше, непрекъснато правеше нещо с ръцете си, говореше или крачеше насам-натам.

Майора явно реши да не повдига въпроса за пристигането му. Имаше да се вършат още неща, а след час проверихме за последен път налягането в скафандрите. Вечерта Стоун и Макайвърс се държаха като неразделни другари и всичко беше пригответено да тръгнем рано след кратка почивка.

– И това е била първата ви голяма грешка – каза Барън, като допи чашата си и даде знак на келнера да донесе още.

Питър Клани повдигна учудено вежди.

– Макайвърс ли имаш предвид?

– Разбира се.

Клани сви рамене и хвърли поглед към масичките наоколо, където цареше тишина.

– В такива места се навъртат всякакви чудаци, така че на пръв поглед и някои от най-способните хора може да ти се видят неподходящи. Както и да е, в онзи момент човешките характери не бяха най-големият ни проблем. На първо място се притеснявахме за екипировката, а на второ – за пътя.

Барън кимна с разбиране.

– От какъв тип бяха скафандрите ви?

– С най-добрата изолация, която някога е правена – отвърна Клани.

– Уплътнени отвътре с подобие на фибростъкло, за да се избегнат неудобствата на стъкления памук, както и с охлаждаща система и

кислороден запас, който зареждахме от всъдеходите на всеки осем часа. Отвън имаше нанесен мономолекулярен хромов слой, който отразяваше светлината, поради което приличахме на лъскави коледни дръвчета. Между двата слоя оставаше сантиметър и нещо дебел пласт атмосферен въздух под налягане. С контролни термоелементи, разбира се – при температура плюс 410 градуса нямаше да отиде много време, за да се опечем и да станем на въглини, ако скафандрите издишаха някъде.

– А всъдеходите?

– И те бяха изолирани, но не разчитахме много, че ще представляват защита.

– Така ли? А защо? – възкликна Барън.

– По-често щяхме да се намираме навън. Те ни осигуряваха подвижност и бяха натоварени с припасите ни, но знаехме, че щяхме да напредваме главно пешком. – И Клани горчиво се усмихна. – А това означава, че между телата ни и температурата на повърхността, където оловото тече като вода, цинкът почти е достигнал точката си на топене, а езерцата със сяра димят в сенките като котли с овесена каша над лагерен огън, се намираха само два сантиметра от фибростъкло и един сантиметър въздух.

Барън облиза устни. Пръстите му галеха хладната запотена чаша, когато я оставяше на застланата с покривка маса.

– Карай нататък – каза той с напрежение в гласа. – Навреме ли тръгнахте?

– За тръгване тръгнахме, но не се завърнахме съвсем според предвиденията – отвърна Клани. – Сега ще стигна и дотам.

Клани се облегна назад и продължи.

Потеглихме от Сумрачната ивица в югоизточна посока. Разполагахме с трийсет дни, за да стигнем до центъра на Светлата страна. Ако изминавахме средно по стотина километра на ден, щяхме да стигнем до центъра точно по времето на перихелия, точката, в която Меркурий се намира най-близо до Слънцето, поради което центърът е най-горещото място на планетата. По-горещо не може да стане.

Когато тръгнахме, огромното жълто Слънце вече се беше издигнало над хоризонта – два пъти по-голямо, отколкото се вижда от Земята. С всеки изминал ден Слънцето наедраваше и ставаше все по-бяло, и температурата върху повърхността на планетата се увеличаваше. А когато стигнем центъра, работата щеше да бъде свършена само наполовина:

оставаше да изминем още над три хиляди километра, докато стигнем до противоположната Сумрачна зона. Сандърсън трябваше да ни посрещне от другата страна с разузнавателната ракета на лабораторията точно шейсет дни след потеглянето ни.

Това беше планът ни в най-общи линии. От нас зависеше да изминаваме по сто километра на ден, колкото и да се увеличава температурата, какъвто и терен да се наложи да прекосяваме. Отклоненията криеха опасност и изискваха време. Забавянето можеше да ни струва живота, всички го знаехме.

Майора ни инструктира за подробностите един час преди потеглянето.

– Питър, ти ще бъдеш с първия всъдеход. С онзи, малкия, от който магнахме товара. Ние със Стоун ще се движим от двете ти страни, като ти даваме преднина от стотина метра. Макайвърс, ти ще се заемеш с влекача, затова ще трябва да ни следваш отблизо. Питър ще има задача непрекъснато да избира откъде да минем. Ако съществува вероятност да закъсаме, ще проверяваме пътя напред пешком, за да не изложим на опасност всъдеходите. Ясно ли е?

Макайвърс и Стоун се спогледаха. Макайвърс каза:

– Ние с Джак се бяхме уговорили да се сменим. Решихме, че той може да се оправи с влекача. Така аз ще бъда по-подвижен.

Майора сурово погледна Стоун.

– Съгласен ли си с това, Джак?

Стоун сви рамене.

– Нямам нищо против. Мак искаше...

Макайвърс нетърпеливо размаха ръце.

– Все едно. Просто се чувствавам по-добре, когато се движа активно. Има ли някакво значение?

– Може и да няма – отвърна Майора. – Тогава ние с тебе ще следваме Питър отстрани. Ясно ли е?

– Разбира се, разбира се – каза Макайвърс и се нацупи. – А кой ще извършва разузнаването?

Намесих се.

– Както се разбра, аз. Искаме водещият всъдеход да бъде колкото може по-лек.

Микута кимна.

– Точно така. Всъдеходът на Питър беше демонтиран, останаха само шасито и колелата.

Макайвърс поклати глава.

– Не, имах предвид предварителното разузнаване. Не мислиш ли, че се налага някой да се движи най-малко седем-осем километра напред, за да проучва терена и променливите условия на повърхността? – И Макайвърс втренчено изгледа Майора. – С една дума, може и в яма да пропадне, ако не разузнаваме какво има пред нас.

– За тази цел разполагаме с карти – рязко го прекъсна Майора.

– Картите са друго. Имам предвид оглеждането на подробностите. Няма какво да се притесняваме по отношение на основните топографски белези. Тъкмо дребните опасности, които не си личат по картите, могат да ни довършат. – И Макайвърс развълнувано хвърли картите на масата. – Виж какво, позволи ми да вървя десет-петнайсет километра напред с един от всъдеходите, за да оглеждам обстановката. Ще се движа, разбира се, по твърда и сигурна почва, като същевременно изследвам внимателно местността и предавам по радиостанцията къде Питър трябва да е нащрек. После...

– Няма да стане – прекъсна го Майора.

– Защо? Така ще спестим цели дни!

– Не ме интересува какво ще спестим. Ще се движим заедно. Когато стигнем до центъра, искам до мене да има живи хора. Това означава, че никога не трябва да се губим от поглед. Всеки алпинист знае, че е в по-голяма безопасност, ако се движи в група, отколкото, ако е сам – който и да е той, където и да се намира.

Макайвърс го изгледа втренчено и страните му почервеняха от гняв. Накрая мрачно кимна.

– Добре, щом държиш да е така.

– Държа да е така и няма да отстъпя. Не искам никакви своеволия. Ще пристигнем в центъра едновременно и ще завършим експедицията едновременно. Ясно ли е?

Макайвърс кимна. Тогава Микута погледна двама ни със Стоун. Ние също кимнахме.

– Добре тогава – бавно каза той. – След като се разбрахме, можем да тръгваме.

Беше горещо. Всичко друго да забравя за тази експедиция, няма да забравя никога огромното жълто Слънце, което блестеше ослепително над главите ни, без да ни дава минута покой, и ставаше все по-жарко и по-жарко с всеки изминат километър. Знаехме, че само първите няколко дни ще ни бъде по-лесно, понеже, когато тръгнахме от Сумрачната лаборатория по дългата, неравна клисура, бяхме свежи и отпочинали.

Движих се пръв. Погледнех ли през рамо, виждах Майора и

Макайвърс, които пълзяха подире ми. Въздушните възглавници на всъдеходите им се пълзгаха плавно по дъното на клисурата. Зад тях Стоун теглеше с влекача платформите.

Дори при гравитация, която е само трийсет процента от земната, големият влекач се затрудняваше и пълзгачите му се връзваха в пухкавата вулканична пепел, застлала долината, въпреки че отначало в продължение на трийсетина километра дори имаше пътека, която следвахме.

Не отмествах очи от големия полароиден бинокъл, за да не се отклоня от пътеката, която първите изследователи бяха проправили някога в Светлата страна. След два часа обаче се изтътрусихме покрай предната лабораторна обсерватория на Сандърсън и следите изчезнаха. Намирахме се на девствена почва и Слънцето вече си показваше зъбите.

Все пак през първите няколко дни не усещяхме чак толкова горещината. Но я виждахме. Охладителната система поддържаше удобна и приятна температура в скафандрите – двайсет и четири градуса, – но поради ослепително яркото Слънце и спечените жълти скали, край които минавахме, сигурно някои от пътищата, предаващи нервните импулси, се бяха изкривили. От нас се лееше пот, сякаш се намирахме в изключително гореща пещ.

Движихме се по осем часа, спяхме по пет. Когато дойдеше време за сън, събирахме всъдеходите, нареждахме ги в каре, слагахме лек алуминиев навес и лягахме в прахта върху скалите. Навесът намаляваше температурата с около петнайсет-двайсет градуса, макар че това не е нищо. Хранехме се от запасите в първата платформа – изстискавахме от тубите протеин, въглехидрати, големи количества желатин и витамини.

Майора разпределяше дажбите вода с желязна ръка, защото в противен случай след седмица щяхме да се разболеем от нефрит. Бяхме непрестанно, непрекъснато жадни. Психолозите и психиатрите биха могли да обяснат защо е така и да посочат куп интересни причини, но това не ни засягаше, все едно ни беше, просто страдахме от жажда.

Като последствие първите два пъти, когато спряхме, ни мъчеше безсъние. Очите ни горяха независимо от филтрите, страдахме от ужасно главоболие, но не можахме да изпитаме облекчение и след като се наспахме. Седяхме и се гледахме. От време на време Макайвърс казваше колко добре би ни дошла по една бира, и всичко се обръщаше наопаки. За една ледено студена бутилка бира бяхме готови да убием и родните си баби.

След няколко прехода започнах да се справям напълно с кормуването. Движихме се през пустош, в сравнение с която Долината на

Смъртта може да се оприличи на японска градина с разцъфнали рози. По дъното на клисурата зееха огромни спечени от слънцето пукнатини, отстрани стърчаха черни зъбери, а въздухът бе пълен с едва видимата мъглява от сяра и серни газове.

Намирахме се в гореща гола падина, където нямаше място за хора, но предизвикателството да се справим бе толкова голямо, че го усещахме осезателно. Досега никой не се беше измъкнал жив от тази област. Опиталите се да го направят биваха жестоко наказани, но Светлата страна си стоеше все там и трябваше да бъде прекосена. И то не по лесния начин, а по възможно най-трудния: по повърхността, през всичко, което Меркурий може да противопостави и по време на най-тежкия период.

Въпреки това ние знаехме, че тези земи досега можеха да бъдат покорени, ако не беше Слънцето. Хората се бяха борили с абсолютния студ и го бяха победили. Но борбата с подобна висока температура досега не се беше увенчала с успех. По-страшна горещина в Галактиката има само на повърхността на Слънцето.

Борбата със Светлата страна си струваше. Или щяхме да я победим, или тя щеше да ни свърши. Друг изход нямаше.

През първите преходи научих много за Меркурий. След около сто и петдесет километра клисурата постепенно премина в скалистия склон на верига от кратери, която се простираше на юг и на изток. От първото кацане на Меркурий насам за четирийсет години в тях не бяха забелязвани активни процеси, но отвъд веригата се виждаха конусите на изригващи вулкани. От кратерите, отстрани покрити с дебел слой пепел, непрекъснато се издигаха жълти пари.

Не се забелязваше вятър, но знаехме, че по повърхността на планетата в областта на тропиците на приливи се носят горещи серни ветрове. Не бяха обаче достатъчно силни, за да се получи ерозия. Кратерите се извисяваха от каменисти клисури като заплашително огромни кули от зъбери и чакъл. Под тях се простираха обширните жълти плата, над които пъллеше пушек и се чуваше съск от газовете под кората. Всичко бе покрито със сива прах – от силикати и соли, пемза, варовик и ситно стрити гранитни скали, – наслоила се в цепнатините и гънките, и предоставяща на въздушните възглавници на всъдехода ми мека и опасна повърхност за придвижване.

Научих се да разпознавам терена, да предугаждам скрития разлом по натрупаната прах. Научих се да различавам цепнатините, през които може да се мине, от дълбоките попуквания в пластовете. Често спирахме всъдеходите, докато изследвахме пешком прохода, вързани един за

друг с лек меден кабел – копаехме, придвижвахме се напред и отново копаехме, докато се уверим, че повърхността ще издържи машините. Работата беше съсипваща, заспивахме от изтощение. Но отначало всичко вървеше гладко.

Струваше ми се, че върви прекалено гладко, а изглежда и останали-те мислеха като мене.

Макайвърс не можеше да си намери място и това започна да опъва нервите ни. Приказваше твърде много, когато спирахме да починем или докато кормувахме: сипеше остроумия, шеги, тъпи и изтъркани вицове. Започна сегиз-тогиз да се отклонява от белязания път – никога не отиваше далече, но непрекъснато увеличаваше разстоянието.

Джак Стоун реагира тъкмо наопаки: след всяко спиране ставаше все по-мълчалив, по-сдържан и по-угрижен. Това не ми се нравеше, но реших, че след време ще му мине. И аз самият бях угрижен, но просто успявах донякъде да го скрия.

С всеки изминат километър Слънцето ставаше все по-голямо и все по-бяло, издигаше се все по-високо в небето и жареше все по-безмилостно. Ако не разполагахме с ултравиолетови щитове и омокотяващи ярката светлина филтри, щяхме направо да ослепеем. И без друго очите непрекъснато ни боляха, а в края на всеки осемчасов преход кожата на лицата ни сърбеше и пареше.

Точно едно от споменатите отклонения на Макайвърс нанесе предпоследния удар на вече разхлабените ни нерви. Беше тръгнал по ръкава на един дълъг каньон, простиращ се на запад от нашия път, и почти не го виждахме, забулен в облак пепел, когато чухме в шлемофоните силен вик.

Обърнах вседехода назад. Уплашен до смърт, едва различих Макайвърс с бинокъла – размахваше отчаяно ръце от покрива на машината си. Дватама с Майора веднага потеглихме нататък, като се придвижихме с мъка по тясното дере и насилвахме всъдеходите да вървят по-бързо, а в главите ни се мяркаха хиляди ужасни картини.

Заварихме Макайвърс да стои като истукан и да сочи към клисурата. За пръв път бе изгубил дар слово. Сочеше към останките на един всъдеход, стар модел с единични гъсеници, каквито не се използват от години. Машината стоеше заклещена в една скална пукнатина, двигателната ос беше счупена, шевовете по средата на бронята бяха разпрани, корпусът бе наполовина затрупан от свляклата се скала. На пет-шест крачки оттам имаше два обезопасени скафандъра с визьори от фиброствъкло, през които се виждаха лъскави бели кости.

Ето докъде бяха стигнали Уайът и Карпентър в своята експедиция през Светлата страна.

По време на петият преход теренът започна да се променя. Изглеждаше същият, но от време на време се усещаше, че има разлика. На два пъти усетих, че колелата се въртят напразно, а като последствие моторът започна да вие. После изведнъж всъдеходът поднесе. Натиснах амбрежа, но не последва нищо.

Виждах как гадната сива маса, гъста и лепкава, се всмуква през главините, а въртящите се колела я разпиляват наоколо на големи пръски, от които се вдига пара. В мига, когато колелата поддадоха, разбрах какво се е случило, а малко по-късно вече ме закачиха за влекача и ме измъкнаха от калта. Бях затънал в нещо, което приличаше най-вече на гъста сива тиня, но всъщност представляваше яма с разтопено олово, което дишаше, скрито под мек слой пепел.

След това подбирах по-внимателно пътя. Бяхме навлезли в област, където неотдавна е имало активни процеси на повърхността; придвижването върху повърхността наистина беше опасно. Улових се, че изпитвам съжаление, дето Майора не одобри плана на Макайвърс да върви напред и да разузнава обстановката – може би щеше да е по-опасно за човека, който го върши, но аз пък напредвах слепешката и това не ми харесваше.

Едно погрешно преценяване можеше да погуби всички ни, но аз не мислех много за другите. Безпокоях се за себе си, и то много. Непрекъснатото си казвах: по-добре Макайвърс, отколкото аз. Знаех, че такива мисли са нездрави, но не можех да си ги избия от главата.

Осемчасовият преход беше изнурителен и затова спяхме лошо. Когато отново потеглихме, движехме се още по-бавно: пъплехме по обширното равно плато, като се промъквахме из лабиринта от зейнали пукнатини. Лъкатушихме напред-назад и гледахме винаги да има твърда скала под машините. Видимостта бе намалена заради жълтите пари, които се издигаха от пукнатините, така че видях пропастта едва когато стигнах почти до нея. Имаше дълбок разлом, където платото пропадеше най-малко два метра надолу.

Извиках, за да предупредя останалите. После предпазливо придвижих напред всъдехода и огледах пукнатината. Беше дълбока и широка. Придвижих се петдесетина метра наляво, после завих надясно.

Имаше само едно място, където, изглежда, можехме да прекосим – дълга и тясна издатина от сива маса, която пресичаше част от разлома и напомняше на наклонен улей. Още докато наблюдавах, усетих, че

земята под всъдехода трепери, и видях, че издатината се отмести с близо метър.

В шлемофона прозвуча гласът на Майора:

– Какво смяташ, Питър?

– Просто не знам. Тук повърхността е като езеро пред буря – извиках аз в отговор.

– А издатината?

Поколебах се.

– Страх ме е от нея, Майоре. По-добре да се върнем назад и да потърсим обиколен път.

В шлемофона ми се чу недоволен рев и всъдехода на Макайвърс изведнъж се откъсна и се втурна напред. Мина покрай мене, набирайки скорост. Макайвърс се беше сгърбил зад волана като автомобилен състезател, устремен право към сивата издатина.

Викът застина в гърлото ми. Чух, че Майора пое дълбоко въздух и изкрещя: „Мак! Спирай веднага, глупако!“; но в следващия миг всъдеходът на Макайвърс вече се намираше върху издатината и се придвижваше неумолимо напред.

Когато колелата докоснаха повърхността на издатината, тя се люшна. Измина една ужасна минута, в която земята сякаш щеше да се изпълзне изпод машината. След това всъдеходът вече се озова на отсрещната страна в облак прах и в шлемофона се чу гласът на Макайвърс, който викаше злорадо: „Скачайте, пълзльовци! Ще ви хвана!“

В шлемофона се чу неподходящ за повтаряне възглас. Майора се изравни с мене, бавно прекара всъдехода си по издатината и се добра до другата страна. После каза:

– Внимавай, Питър. А после помогни на Джек с платформите.

Гласът му беше като опъната жица.

Десет минути по-късно вече се намирахме отгътък разлома. Майора провери дали всичко от колоната е на мястото си, после сърдито се обърна към Макайвърс:

– Направиш ли още един такъв номер, ще те вържа за някой зъбер и ще те оставя там. Разбра ли? Ако още веднъж...

Макайвърс го прекъсна с глас, изпълнен с негодувание:

– Господи, ако бяхме оставили тази работа на Клани, вечно щяхме да стърчим тук! И слепец би видял, че издатината ще издържи!

– Но тя се отмести пред очите ми! – сопнах му се аз.

– Добре, няма да споря, значи имаш остро зрение. Но защо да вдигаме шум? Минахме на другата страна, нали? Според мене трябва да

сме малко по-хладнокръвни поне от време на време, ако искаме да се измъкнем някога от тая гадна пещ!

– Трябва да сме и поне малко разсъдливи – сръза го Майора. – Както и да е, да продължаваме. Но ако мислиш, че се шегувам, Макайвърс, можеш да повториш опита си!

Известно време той мълча многозначително, след което зави и всъдеходът му отново тръгна редом с мен.

Когато спряхме, никой вече не спомена за произшествието, но тъкмо като се готвех да поспя. Майора ме дръпна настрана.

– Много се безпокоя, Питър – каза бавно той.

– Заради Макайвърс ли? Не се безпокой. Не е толкова безразсъден, колкото изглежда, просто е припрян. Изостанали сме с около сто и петдесет километра от плана и се движим ужасно бавно. При последния преход изминахме само шейсет километра.

Майора поклати глава.

– Не става дума за Макайвърс, а за хлапето.

– За Джак? От къде на къде?

– Погледни го.

Стоун трепереше. Беше край влекача, далеч от нас. Лежеше по гръб, но още не спеше. Цялото му тяло се разтърсваше от спазми. Видях, че се вкопчи в една скална издатина.

Отидох и седнах до него.

– Получаваш ли всичките си дажби вода? – попитах го аз.

Той не ми отговори. Продължаваше да се тресе.

– Хей, момче! Какво ти е?

– Много е горещо – отвърна ми той, като сякаш се давеше.

– Не ще и дума, че е горещо, но няма защо да обръщаш внимание на жегата. Физическото ни състояние е много добро.

– Не е – озъби ми се той. – Ако питаш мене, състоянието ни е плачевно. Няма да успеем, ясно ли ти е? Този побъркан глупак положително ще ни вкара в гроба. – И изведнъж Стоун заплака като дете. – Страх ме е... Не трябваше да идвам... Страх ме е... Какво, по дяволите, ще докажа с това, че дойдох тук? Че съм герой или нещо от тоя род? Казвам ти, страх ме е...

– Виж какво – прекъснах го аз. – И Микута се страхува, и аз се страхувам. И какво от това? Ще успеем, бъди сигурен. И то без някой да се прави на герой.

– Никой, освен героя Стоун – каза горчиво той. Разтърси глава и нервно се изсмя: – Бива си ме като герой, а?

– Ще успеем – повторих аз.

– Положително – каза накрая той. – Извинявай. Сега ще ми мине.

Преместих се, но изчаках, докато Стоун се успокои и притихне. После се опитах да поспя, но не спях много добре. В мислите ми непрекъснато се въртеше онази издатина. От пръв поглед бях разбрал какво представлява: цинково тресавище, от онези, за които ни бе предупреждавал Сандърсън – широк слой почти чист цинк, нажежен до бяло и изхвърлен от дълбините съвсем наскоро в очакване да бъде разяден от кислорода или сярата.

Познавах свойствата на цинка достатъчно, за да зная, че при тукашните температури той става крехък като стъкло. При риска, който бе поел Макайвърс, целият слой можеше да се счупи на две като суха борова дъска. И причината това да не стане не зависеше от Макайвърс.

Пет часа по-късно бяхме в машините. Движехме се едва-едва. Нацепената повърхност беше почти непроходима – из платото стърчаха високи остри скали, издатините поддаваха в мига, когато колелата ги докоснеха; дългите, открити каньони се превръщаха в оловни мочурища или в серни ями.

На десетина пъти излизах от всъдехода, за да проверя каква е обстановката – опитвах с крак или с прът, който имаше шип на края. Винаги, когато го правех, Макайвърс се промъкваше подире ми и хукваше напред като ученик, попаднал на панаир, а после се връщаше в машината си зачервен и задъхан, докато всичко не се повтореше след още два-три километра.

Времето напредваше и Макайвърс не пропускаше да ми го напомни. Бяхме изминали само около петстотин и двадесет километра за шест прехода, така че бяхме изостанали от графика си с над сто и петдесет километра.

– Няма да успеем – сърдито мърмореше Макайвърс. – Докато стигнем до центъра, Слънцето ще бъде в афелий.

– Съжалявам, но не мога по-бързо – казах му аз.

Държах на своето и Макайвърс ме ядосваше. Знаех какво иска, но не се осмелявах да му го позволя. И без това се страхувах, когато пълзях с всъдехода по издатините, макар да знаех, че засега не друг, а аз вземам решенията. Сложехме ли Макайвърс начело, нямаше да оцелеем и осем часа. Дори машините да устояха, нервите ни нямаше да издържат.

Джак Стоун вдигна поглед от картите, изработени върху тънки алуминиеви листа.

– Още сто и петдесет километра и ще попаднем на добър терен –

каза той. – Може би тогава ще наваксаме пропуснатото за два-три дни.

Майора се съгласи, но нетърпеливият Макайвърс не можа да се съдържи. Непрекъснато се взираше в Слънцето, сякаш изпитваше лична неприязън към него, и пристъпваше от крак на крак под навеса.

– Няма да е зле – каза той. – Разбира се, ако изобщо стигнем дотам.

Не се преpiraхме, но когато се качихме в машините за следващия преход, Майора ме спря.

– Ако не започнем да се движим по-бързо, Питър, Макайвърс ще се пръсне по шевовете. Каквото и да става, не ми се ще той да бъде начело. Но е прав, като говори, че трябва да побързаме. Действай хладнокръвно, но се осланяй и на късмета си, ако можеш.

– Ще се опитам – отвърнах аз.

Микута искаше от мен невъзможното и добре знаеше това. Намирахме се върху плавно спускаш се склон, чиито пластове се местеха и ни улавяха в клопки, сякаш под повърхността имаше разтопена маса. Склонът беше набразден от огромни глетчери от камък и метал. Температурата отвън беше двеста и осемдесет градуса и се покачваше. Не беше място, където да се бърза.

Все пак се опитах да го направя. На пет-шест пъти тръгнах по неустойчива повърхност, като пъплек бавно по плоските цинкови издатини, след което грохвах на отсрещната страна. Известно време го постигах с лекота и напредвахме. Стигнахме до равен участък и увеличихме скоростта. Не след дълго аз внезапно натиснах спирачките, всъщност се разтърси и спря в облак прах.

Бях отишъл твърде далече. Движихме се по широка и равна площадка от сива маса, която изглеждаше твърда, но изведнъж с ъгълчето на окото си забелязах огромна пукнатина. Надвисналата над пукнатината площадка се разтресе под колелата, когато спрях машината.

Веднага чух гласа на Макайвърс.

– Сега пък какво има, Клани?

– Давай назад! – извиках аз. – Няма да ни издържи.

– Отгук изглежда достатъчно стабилно.

– Недей да спориш. Прекалено тънко е, ще пропадем. Давай назад!

И аз започнах да пълзя на заден ход по склона. Чух, че Макайвърс изруга, после видях, че всъщност му взе да се примъква напред по площадката. Този път не бързаше безразсъдно. Движеше се бавно и зад него се вдигна лек облак прах.

Гледах го и усетих как кръвта нахлува в главата ми. Промъкна се

край мене и продължи напред. Стори ми се, че стана прекалено горещо и не може да се диша...

Мисля, че усетих срутването миг преди да го видя. Моят всъдеход изведнъж се люшна ужасно силно, а издатината се пропука напърно и цепнатината започна да се разширява. После издатината взе да се изгърбва. Чу се вик, всъдеходът на Макайварс беше повдигнат нагоре, след което се сгромоляса в пропастта, съпроводен от тътена на свличащи се скали и трошач се метал.

Мисля, че продължих да гледам около минута. Можех да се помръдна едва когато чух как Стоун простена, а Майора изкрещя.

– Клани! Не можех да видя! Какво стана?

– Срути се под него, това стана – изревах аз в отговор.

Натиснах амбреажа и допълзях до края на току-що образувалата се нова пропаст. Тя беше зейнала, но не виждах никаква следа от всъдехода. Отдолу продължаваше да се вдига прах, който заслепяваше.

Стояхме – и тримата – и гледахме надолу. Забелязах през визьора лицето на Джек Стоун. Имаше грозен вид.

– Нищо не може да се направи – каза мрачно Майора.

– И аз мисля същото.

Чувствах се така, както изглеждаше Джек Стоун.

– Почакайте! – спря ни Стоун. – Чух нещо!

Имаше право. В шлемофоните се чу вик – слаб, но все пак вик.

– Мак! – обади се Майора. – Мак, чуваш ли ме?

– Да, да, чувам те.

Гласът беше много слаб.

– Какво ти е?

– Не зная. Май че съм си счупил крак. Горещо е...

Последва дълга пауза, а след това Макайвърс каза:

– Струва ми се, че охлаждането е излязло от строя.

Майора ме стрелна с очи, после се обърна към Стоун.

– Бързо донеси един кабел от втората платформа. Ако не го измъкнем оттам, жив ще се опече. Питър, ще ме спуснеш долу. Ще използваш скрипеца на влекача.

Спуснах го долу, но той остана там само няколко минути. Когато го изтеглих обратно, лицето му имаше сурово изражение.

– Още е жив – запъхтяно изрече той. – Но няма да е задълго.

Поколеба се само миг, след което рече:

– Ще трябва да направим опит да го измъкнем.

– Не ми харесва този скат – казах аз. – Откакто излязох навън, на

два пъти се разклати. Защо да не се дръпнем назад и да му спуснем кабела?

– Няма да стане. Всъдеходът му е смачкан, а той е вътре. Ще ни трябва фенерчета, а един от вас ще дойде да ми помага. – Майора ме погледна, след което продължително изгледа Стоун. – Питър, по-добре е да дойдеш ти.

– Чакай! – обади се Стоун. Лицето му беше много бледо. – Нека аз сляза с тебе.

– Питър е по-лек.

– И аз не съм много тежък. Нека аз да дойда!

– Добре, щом искаш.

И Майора му хвърли едно фенерче.

– А ти, Питър, провери дали добре е вързан кабелът и ни спускай бавно. Ако забележиш някаква опасност, каквато и да е, оставяй всичко и тръгвай на заден ход. Ясно ли е? Целият скат може да се срути.

Кимнах в знак на съгласие и им пожелах успех.

Прехвърлиха се през ръба на пропастта. Размотавах кабела постепенно, докато стигна петдесет метра и се отпусна.

– Какво е положението? – извиках аз.

– Лошо – отговори Майора. – Ще трябва да се оправяме бързо. Цялата пукнатина може да се размести всеки миг. Отпусни още малко от кабела.

Минаха минути, през които не се чу нито звук. Опитах се да се успокоя, но не успях. После усетих, че земята под краката ми се разклаща и влекачът се люшна на една страна.

Майора извика:

– Започна се, Питър! Давай назад!

Веднага поех на заден ход, преместих лостовете в обратна посока и влекачът се отмести от издатината. Кабелът се скъса и се нави на спирала като пружина на часовник. Сега всичко под мене се тресеше неудържимо, нагоре се вдигаха огромни сиви облаци от пепел. После се чу рев, пластовете се разместиха и площадката се плъзна встрани. За миг остана неподвижна, преди да се сгромоляса в пропастта, като срути и страничната стена, която падна с чудовищен тътен. Спрях влекача. Отдолу бълваха валма прах и пламъци.

Загинаха всички, и тримата – Макайвърс, Майора и Джак Стоун. Бяха погребани под хиляди тонове скала, цинк и разтопено олово. Не съществуваше възможност някой някога да намери костите им.

Питър Клани се облегна, допи чашата си и прокара ръка по обезобразеното си лице, след което погледна Барън.

Барън беше стиснал страничната облегалка на креслото, но постепенно пръстите му се отпуснаха.

– Но ти си се върнал! – каза той.

Клани кимна.

– Вярно, върнах се. Останаха ми влекачът и платформите. Пътувах седем дни назад под жълтото Слънце. Имах много време за мислене.

– Взели сте неподходящ човек – каза Барън. – Там ви е била грешката. Ако не е бил той, щели сте да успеете.

– Никога! – И Клани поклати глава. – През първите няколко дни и аз разсъждавах по същия начин – че стана така, защото Макайвърс сбърка, че той е виновен. Но това не е истина: Макайвърс просто беше невъздържан, безразсъден и много храбър. И толкова.

– Но е вземал погрешни решения, нали?

– Тъкмо обратното. Трябваше да завършим в предвидения срок, дори ако това ни струваше живота, защото в противен случай щяхме наистина да умрем.

– Но един такъв човек...

– Човек като Макайвърс е необходим. Не го ли разбираш? Бяхме победени от Слънцето и от повърхността на планетата. Били сме обречени още от деня на тръгването си. – И Клани се наведе напред, а очите му ме гледаха умолително. – Не го проумявахме, но е така. Има места, където хората не могат да виреят, има условия, които човек не може да понесе. На другите се наложи да умрат, за да го осъзнаят. Аз имах късмет и се завърнах. Опитвам се обаче да ти обясня това, което научих: никой никога няма да прекоси Светлата страна!

– Ние ще успеем – каза Барън. – Е, няма да е като на излет, но ще успеем!

– Да речем, че успеете – изведнъж подхвърли Клани. – Да речем, че аз греша и вие наистина успеете. Какво ще стане после? Какво следва по-нататък?

– Слънцето – каза Барън.

Клани бавно кимна.

– Да. Така е, друго няма. – И се изсмя. – Довиждане, Барън. Хубаво си поприказвахме, благодаря ти за вниманието, стига толкова.

Когато Клани се изправяше, Барън го улови за китката на ръката.

– Само още нещо ще те попитам. Клани. Защо дойде тук?

– За да се помъча да те разубеда, иначе ще загинеш – отвърна Клани.

– Голям лъжец си.

Дълго време Клани го гледа втренчено. После се отпусна на стола.

По сините му очи си личеше, че е съкрушен, но в тях се таеше и нещо друго.

– Е? – попита го отново Барън.

Питър Клани безпомощно разпери ръце.

– Кога тръгваш, Барън? Искам да ме вземеш със себе си.

КРАЙ

© 1956 Алън Нурс
© 1988 Огняна Иванова, превод от английски

Alan Nourse
Brightside Crossing, 1956

Сканиране и OCR: Мандор, 2001
Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

Складът на световете. Американски фантастични разкази
Първо издание
Библиотека „Фантастика“, № 53

Съставител и преводач ОГНЯНА ИВАНОВА, 1988
Редактор АСЕН МИЛЧЕВ
Художник ВЕНЕЛИН ВЪЛКАНОВ, 1988
Библиотечно оформление ВАСИЛ МИЛОВСКИ
Художествен редактор БОРИС БРАНКОВ
Технически редактор СПАС СПАСОВ
Коректор МАЯ ХАЛАЧЕВА

Индекс 11/95376/6287-12-88
Американска. Дадена за печат м. XI.1987 г. Подписана за печат м. XII.1987 г. Излязла от печат м. III.1988 г. Формат 32/70/100, Изд. Коли 17,50. Печатни коли 27. УИК 18,49. Цена 2,82 лева.

Държавно издателство „Отечество“. Пл. „Славейков“ № 1, София
Държавна печатница „Георги Димитров“, бул. „Ленин“ № 117, София
с/о Jusautor, Sofia

Преводът е направен по: The Penguin Science Fiction Omnibus (1973); The Golden Apples of the Sun (1970); Short Science Fiction Tales (1963); Tiger by Tail, David MacKAY (1951); The Worlds of Clifford Simak (1953).

Предговор: Въведение, Айзък АЗИМОВ (Из предговорът към „Петдесет научнофантастични разказа“, изд. „Колиър-Макмилън“, Ню Йорк, 1962) – с.5–8;
Послеслов: Няколко думи за сборника и авторите – О.И [Огняна ИВАНОВА] – с.426–430.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/14>]